

relsens vejledning nr. 109 af 13. juni 1994 om indførelse af nye behandlingsmetoder inden for forplantningsteknologien

Anmeldelsessystemet går ud på følgende: Når en ny behandlingsmetode, der indebærer brug af nye teknikker inden for forplantningsteknologien skal tages i brug, skal den anmeldes til Sundhedsstyrelsen og Det Etske Råd. Sundhedsstyrelsen og Det Etske Råd sender en udtalelse til sundhedsministeren. Sundhedsministeren orienterer Folketinget (Sundhedsudvalget) om disse udtalelser, før det konstateres, om den nye behandlingsmetode ligger inden for acceptable etiske rammer. Hvis sundhedsministeren vurderer, at den nye behandlingsmetode ligger inden for acceptable etiske rammer, kan den tages i brug.

4. Hvad er kunstig befrugtning – og hidtidige resultater

4.1. Ved kunstig befrugtning forstås i denne lov, at graviditet hos en kvinde søges etableret på anden måde end samleje mellem en kvinde og en mand.

Loven omfatter således også de forskellige teknikker til undersøgelse, diagnostik og behandling, der bruges i forbindelse med kunstig befrugtning.

Desuden anvendes kunstig befrugtning ved præimplantationsdiagnostik for at forebygge (forhindre) at barnet får en alvorlig arvelig sygdom eller en alvorlig kromosomfejl.

De mest almindelige teknikker i forbindelse med kunstig befrugtning er insemination med ægtefællens eller partners sæd, IVF-teknikker (dvs. in vitro fertilisering, også kaldet reagensglasbefrugtning, hvor ægget og sæden bringes sammen i et reagensglas og befrugtes her) og mikroinsemination (hvor befrugtningen sker uden for kroppen mellem en ægcelle og en enkelt sædcelle, der bringes ind i ægcellen med en nål).

4.2. Sundhedsministeren har i forbindelse med besvarelse af spørgsmål til det tidligere fremsatte lovforslag stillet af Folketingets Sundhedsudvalg fremsendt Sundhedsstyrelsens notat af 20. marts 1996 vedrørende indberetninger om IVF-behandling. Tallene i materialet gælder behandlinger givet mellem 1. januar 1994 og 31. december 1994, hvorfor den fuldstændige statistiske bearbejdning først kan forventes færdig i slutningen af 1996, og derfor baserer tallene sig hovedsageligt på de behandlinger, der er foretaget i første kvartal af 1994.

Af indberetningerne til Sundhedsstyrelsens IVF-register fra 1994 fremgår det, at der i Danmark blev gennemført almindelig IVF-behandling hos 2632 kvinder, som hver i gennemsnit fik 1,4 behandlinger.

Herudover behandlede 297 kvinder med andre former for IVF-behandling (mikroinsemination, ægdonation, behandling med nedfrosne æg).

På baggrund af en opgørelse for 1. kvartal 1994 af IVF-registeret koblet med fødselsregisteret skønnes det, at der i 1994 fødtes ca. 700 børn efter almindelig IVF-behandling, heraf kendes foreløbigt 557 børn i IVF-registeret. Det skønnes, at der fødtes ca. 100 børn efter andre former for IVF-behandling. Heraf kendes foreløbigt 76 børn i IVF-registeret. Efter en ægoplægning var en kvindes chance for at få mindst et barn således 20 procent.

Den gennemsnitlige fødselsvægt for alle IVF-børn under et var 400 gram mindre end den gennemsnitlige fødselsvægt for en normal fødselsårgang. Der var ikke større frekvens af misdannelser blandt IVF-børn, end blandt børn i en normal fødselsårgang.

Korrigeres der for antallet af tvillinge- og trillingefødsler, hvor børnenes fødselsvægt sædvanligvis er lidt lavere, er der ifølge Sundhedsstyrelsen ikke noget, der tyder på, at IVF-børn er »dårligere« end andre børn.

5. Lovgivning i Norge og Sverige

Sverige

I Sverige er lovgivningen delt mellem en lov om insemination fra 1985 og en lov om befrugtning uden for kroppen fra 1988.

Der stilles krav om, at kunstig befrugtning kun udføres på kvinder, der er gift eller bor sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold.

Reagensglasbehandling kan finde sted, når der foreligger ufrivillig barnløshed hos kvinden.

Reagensglasbehandling må kun finde sted med kvindens eget æg og med sæd fra hendes ægtemand eller samlever.

Det er tilladt at opbevare befrugtede æg i op til 1 år, og socialstyrelsen har hjemmel til at forlænge opbevaringstiden i op til 1 år. Reglen foreslås af Statens Medicinsk-Etske Råd ændret til 5 år.

Der er forbud imod donation af såvel ubefrugtede som befrugtede æg. Dette foreslås ligeledes ændret af Statens Medicinsk-Etske Råd således, at donation af ubefrugtede æg tillades.

Der er ingen anonymitet for sæddonorere.

Der kræves skriftligt samtykke fra begge parter før gennemførelse af kunstig befrugtning.

Norge

Den norske lov nr. 56 af 5. august 1994 om medicinsk brug af bioteknologi omfatter både insemination og befrugtning udenfor kroppen.